

VIII. SIRTQI EKONOMIKALIQ BAYLANISLAR

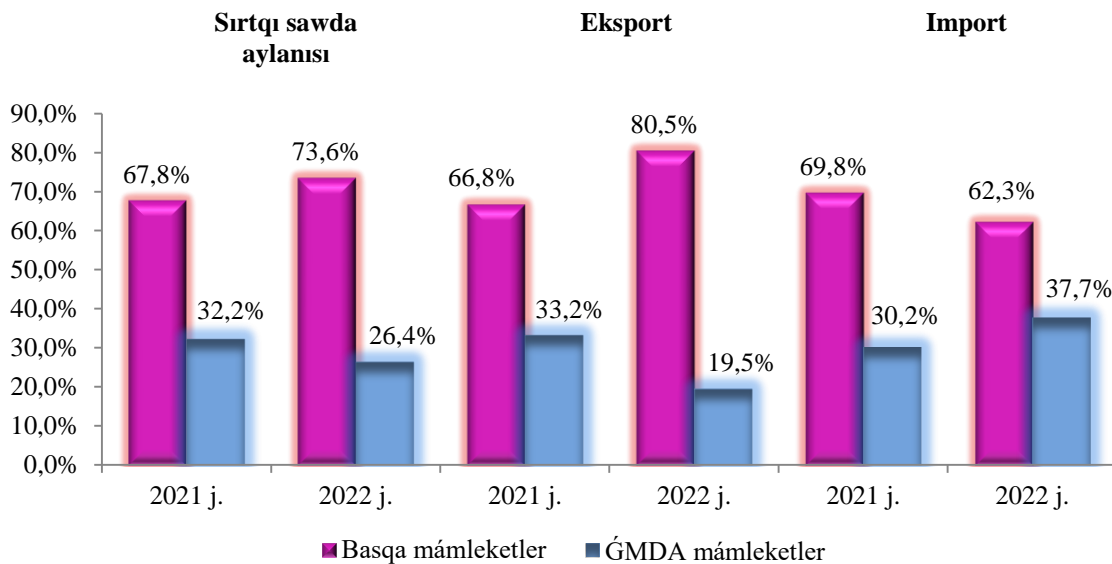
2022 jıldıń yanvar-iyun aylarında sirtqı sawda aylanısı 303,6 mln. AQSh dolların qurap, sonnan 188,8 mln. AQSh dollari-eksport operacijaları, 114,8 mln. AQSh dollari – import operacijaların quradı.

Sirtqı sawda aylanısınıń saldosi 74,0 mln. AQSh dollardı quradı.

2022 jıldıń yanvar-iyun aylarında ĞMDA hám basqa mámleketler kesiminde Respublikanıń sirtqı sawda aylanbası (mln. AQSh dollari)

	yanvar-iyun		2021 jil yanvar-iyunğa salıstırǵanda procent esabında
	2021 j.	2022 j.	
Sirtqı sawda aylanbası	332,3	303,6	91,4
<i>sonnan:</i>			
ĞMDA mámleketleri	107,1	80,1	74,8
basqa mámleketler	225,2	223,5	99,2
Eksport	220,7	188,8	85,5
<i>sonnan:</i>			
ĞMDA mámleketleri	73,3	36,8	50,2
basqa mámleketler	147,4	152,0	103,1
Import	111,6	114,8	102,9
<i>sonnan:</i>			
ĞMDA mámleketleri	33,7	43,3	128,4
basqa mámleketler	77,9	71,5	91,8

2022 jil yanvar-iyun aylarında Respublika sırtqı sawda aylanbasında ǴMDA hám basqa mámleketlerdiń úlesi (ulıwma kólemge salıstırǵanda procent esabında)

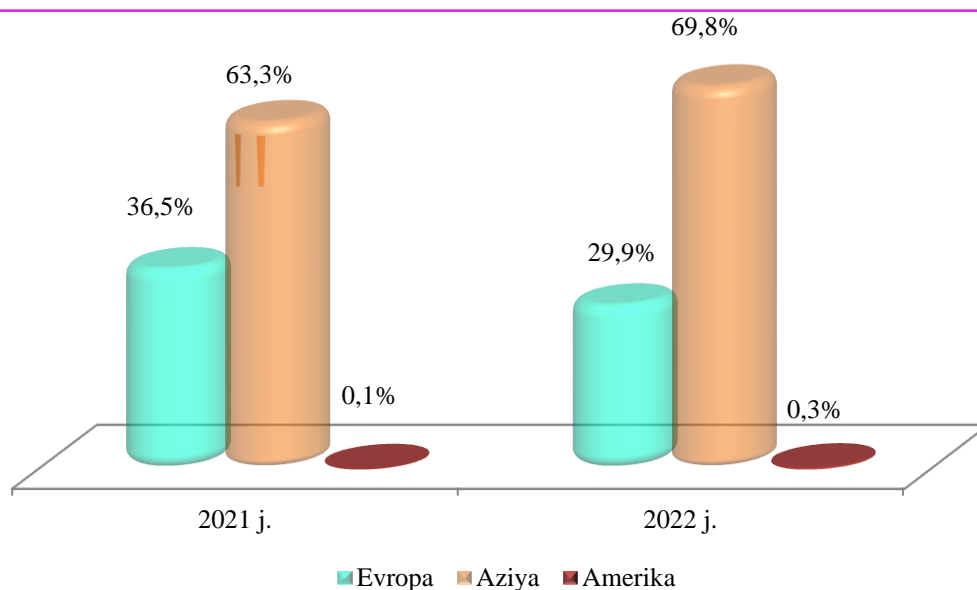
Yanvar-iyun aylarında Qaraqalpaqstan Respublikası eksport-import quramı

	<i>Eksport hám import operaciyaları kólemi hám úlesi</i>				<i>2021 jilǵa salıstırǵanda % esabında</i>
	<i>2021 jil</i>		<i>2022 jil</i>		
	<i>mln. AQSh doll.</i>	<i>úlesi, %</i>	<i>mln. AQSh doll.</i>	<i>úlesi, %</i>	
Eksport quramı	220,7	100,0	188,8	100,0	85,5
paxta talası	5,8	2,6			
azıq-awqat ónimleri	23,0	10,4	19,5	10,3	84,6
ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlangan buyımlar	158,1	71,6	134,5	71,2	85,1
qara hám reńli metallar			0,2	0,1	
Energiya derekleri neft ónimleri	1,2	0,5	2,2	1,2	184,9
mashina hám úskeneler	0,2	0,1	0,7	0,4	312,8
xızmetler	1,5	0,7	2,5	1,3	166,0
basqalar	30,8	14,0	29,2	15,5	94,9

dawamı

	<i>Eksport hám import operaciyaları kólemi hám úlesi</i>				<i>2021 jılǵa salıstırǵan da % esabında</i>
	<i>2021 jil</i>		<i>2022 jil</i>		
	<i>mln. AQSh doll.</i>	<i>mln. AQSh doll.</i>	<i>mln. AQSh doll.</i>	<i>mln. AQSh doll.</i>	
Import quramı	111,6	100,0	114,8	100,0	102,9
azıq-awqat ónimleri	13,8	12,4	16,0	14,0	115,9
ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlangan buyımlar	12,6	11,3	13,1	11,4	103,9
energiya derekleri hám neft ónimleri	9,0	8,1	8,9	7,7	98,5
qara hám reńli metallar	0,9	0,8	1,7	1,4	194,8
mashina hám úskeneler	51,1	45,8	47,0	40,9	92,1
xızmetler	5,1	4,6	4,3	3,7	83,8
basqalar	19,1	17,1	23,9	20,8	124,7

Sırtqı sawda aylanbasınıń kontinentler boyınsha quramı
(ulıwma kólemge salıstırǵanda procent esabında)

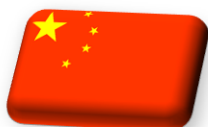
QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASI MENEN SIRTQI SAWDA AYLANISI EN JOQARI ÚLESKE IYE BOLGAN MÁMLEKETLER

(2022- jil yanvar-iyun ayi, mln. AQSh dollari)

Rossiya
Federatsiyasi

SSA – 47,5
Eksport – 18,4
Import – 28,9

Qıtay Xalıq
Respublikasi

SSA – 89,2
Eksport – 46,4
Import – 42,8

Türkiya

SSA - 65,1
Eksport - 59,3
Import – 5,8

Qazaqstan

SSA – 24,2
Eksport – 12,7
Import – 11,5

Latviya

SSA – 26,5
Eksport – 26,0
Import - 0,5

Ukraina

SSA – 1,7
Eksport – 1,6
Import - 0,1

Shvesariya

SSA – 4,7
Eksport - 0,0
Import – 4,7

Koreya
Respublikasi

SSA – 15,7
Eksport – 8,9
Import – 6,8

Germaniya

SSA – 2,7
Eksport – 0,1
Import – 2,6

Qırqızstan

SSA - 4,1
Eksport – 2,4
Import – 1,7

Qaraqalpaqstan Respublikası jáhannıń 57 dan artıq mámleketleri menen sawda baylanısların ámelge asırıp kelmekte. SSAnıń salmaqlı úlesi Türkiyada (21,4 %), Qıtay Xalıq Respublikasında (29,4 %), Rossiya Federaciyasında (15,6 %), Latviyada (8,7 %), Qazaqstanda (8,0 %), Awғанstan (1,0 %) hám Koreya Respublikasında (5,2 %) gúzetilgen.

Úzliksiz islewin támiyinilew ushın respublikada zárúr resurslar bazası jaratılğan. Eksport quramında sezilerli ózgerislerge import tovarlarınıń ornın basatuǵın ónimler islep shıǵarıw hám sanaat óndirisin diversifikaciya qılıw nátiyjesinde erisildi.

Sunday-aq, qońsı mámleketler menen óz-ara baylanıslardı bekkemlew, mámleketlerdiń social-ekonomikalıq, sawda-sanaat hámde mádeniy salalardaǵı baylanısların rawajlandırıw boyınsha úlken isler ámelge asırılıp atırılǵanlıǵın kóriw múmkin.

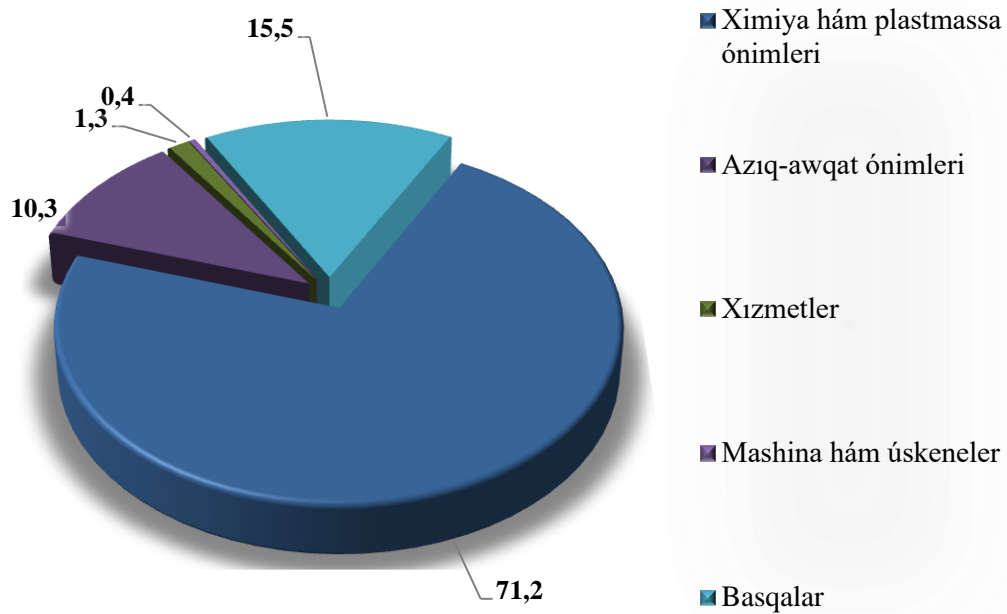
SSA da sońǵı jıllarda úlken ózgerisler gúzetilip atır. Mısal ushın, sońǵı úsh jılda SSAda Qırǵızıstan, Awǵanıstan hám Tájikistan menen sırtqı sawda aylasımnıń óskenligi gúzetilmekte. Basqa mámleketler (qońsı mámleketlerden tısqarı) menen bolsa, SSA da eń joqar rúlesi Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Túrkiya hám Latviya mámleketleri úlesine tuwra kelgen.

UNAMLÍ SÍRTQÍ SAWDA BALANSÍ GÚZETILGEN TÓRT MÁMLEKET (yanvar-iyun ayları, mln. AQSh dollari)

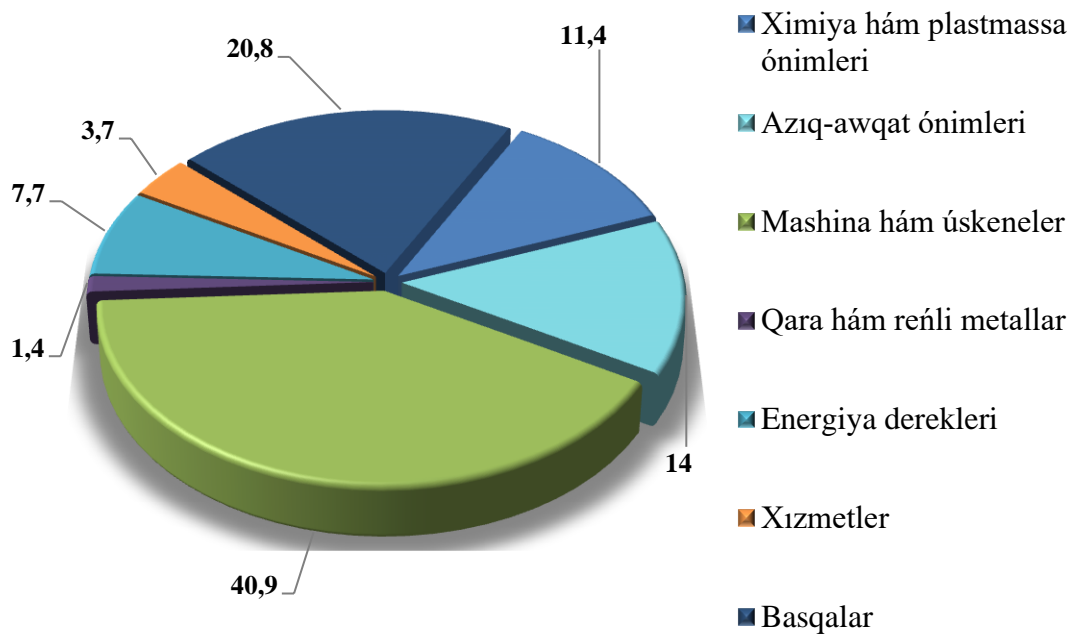

Sırtqı ekonomikalıq iskerligi boyınsha 20 iri sherik-mámleketler arasınan 11 mámlekette unamlı sırtqı sawda balansı gúzetilgen, sonnan, Túrkiya (65,1 mln. AQSh dollari), Qıtay Xalıq Respublikası (89,2 mln. AQSh dollari), Rossiya (47,5 mln. AQSh dollari) hám Latviya (26,5 mln. AQSh dollari) usılar qatarınan. Qalǵan 6 mámleket penen passiv sırtqı sawda balansı saqlanıp qalmaqta.

**Tovar hám xızmetler eksporti quramı,
jámine salıstırǵanda procentte**

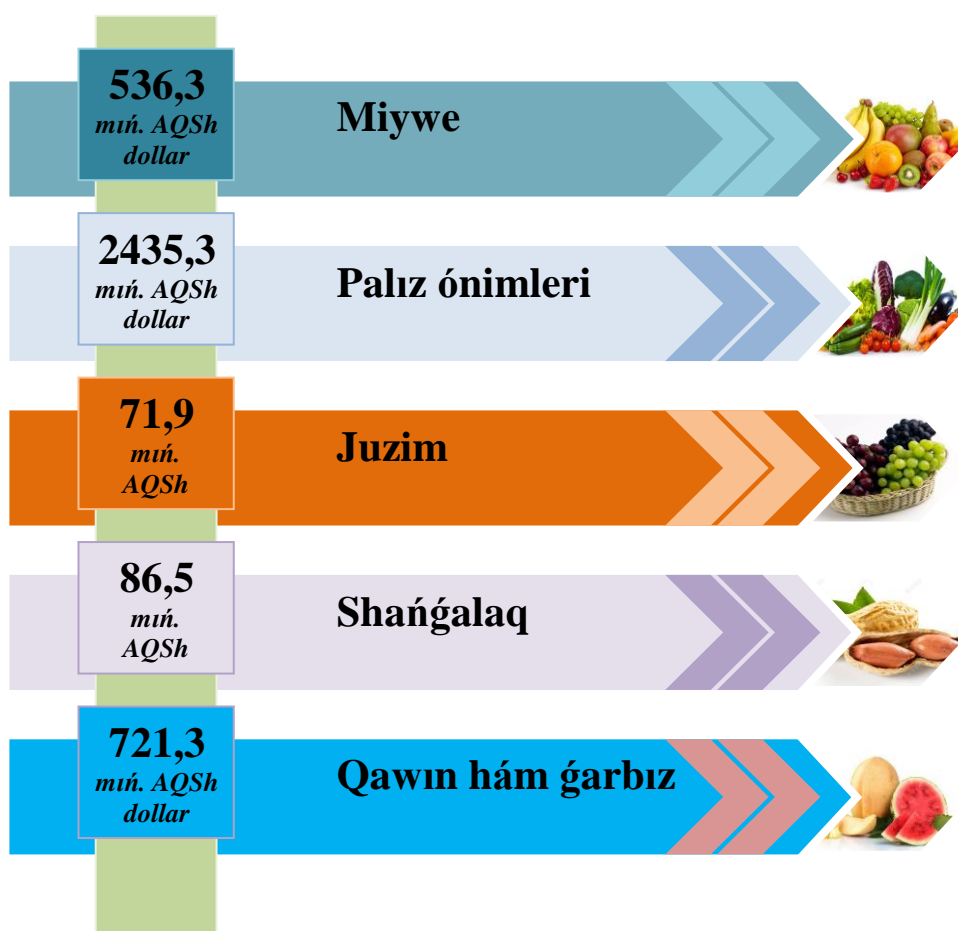

**Tovar hám xızmetler importı quramı,
jámine salıstırǵanda procentte**

2022 jıldıń yanvar-iyun aylarında jámi 15859,9 tonna miywe-palız ónimleri 3851,2 mln AQSh dollar eksport qılındı, (2021 jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 102,6 % ti quradı).

Sonday-aq 691,4 tonna miyweli rezavorlar 536,3 mln AQSh dollar eksport qılınǵan bolıp, eksport kólemi 2021 jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 209,6 tonnaǵa kemeygen.

Miywe hám palız ónimleriniń tiykarǵı eksport bazarları Qazaqstan (70,5 %), Rossiya Federaciyası (12,1 %) hám Koreya Respublikası (9,1 %) mámleketleri úlesine tuwra kelgen. Búgingi kúnde Qaraqalpaqstan Respublikasında miywe-palız ónimlerin islep shıǵarıw, qayta islew hám eksport qılıw sektorınıń potencialı júdá joqarı hám bul qolay tábiǵiy-iqlım shárayatlarınıń barlıǵı hámde jergilikli islep shıǵarıwshılar tárepinen toplanǵan tájriybe menende baylanıslıǵı menen kórinedi. Usı sebepli húkimet awıl xojalıǵı shiyki zatın sanaat tiykarında qayta islewge hám jetistirilgen ónimdi saqlaw infrastrukturasını rawajlandırıwǵa úlken itibar qaratpaqta.